

EDITORIAL

Despre tradiția evenimentelor în sport About the tradition of events in sports

Traian Bocu

Universitatea de Medicină și Farmacie “Iuliu Hațieganu” Cluj-Napoca
Redactor șef al revistei Palestrica Mileniului III
traian_bocu@yahoo.com

Este vorba desigur despre păstrarea tradițiilor unor evenimente importante din domeniul sportiv: organizarea cu consecvență a unor evenimente sportive importante, având o anumită semnificație, organizarea unor manifestări științifice de anvergură, aniversarea și comemorarea unor personalități din domeniul sportiv sau în domeniul de interferență, editarea sau reeditarea unor monografii, reviste de specialitate legate de unele repere tradiționale etc.

Sunt câteva situații în care se încadrează evenimentele, incluzându-le și pe cele din domeniul sportiv și domeniile conexe: păstrarea/menținerea unei tradiții (formate cu câteva zeci sau câteva sute de ani în urmă), reluarea unei tradiții după o întrerupere variabilă de timp, formarea unei tradiții care se creează în timp, de la 5-6 ani în sus, prin aniversări, comemorări, celebrări sistematice, anuale. În aceste situații generale se includ o serie de evenimente specifice:

- desfășurarea periodică a unor aniversări sau comemorarea unor personalități în domeniul sportiv sau de interferență (personalități din domeniul sportiv, veterani ai sportului);
- desfășurarea periodică a unor evenimente științifice;
- reînființarea unor asociații profesionale;
- înființarea sau reînființarea unor periodice de specialitate;
- înființarea, reînființarea și desfășurarea cu periodicitate a unor evenimente sportive competiționale;
- desfășurarea activității specifice a unor asociații sau cluburi sportive tradiționale.

În domeniul sportiv și de interferență cu acesta există o seamă de personalități, a căror aniversare sau comemorare/omagiere poate fi și trebuie semnalată periodic, prin organizarea unor manifestări, în vederea menținerii sau formării unei tradiții pe această direcție.

În vederea formării și menținerii unor tradiții științifice, este necesară organizarea periodică de către o Uniune de organizații sau Asociații profesionale, a unor evenimente științifice: Congrese, Conferințe Naționale sau altele. Sunt unele evenimente științifice care au ajuns la un număr considerabil de ediții, cum ar fi cea de-a XXII-a ediție a Conferinței Naționale de Medicină Sportivă din România.

Un alt exemplu de activitate de tradiție îl constituie reînființarea unor asociații, societăți, fundații, după modelul societăților înființate de studenții români de la începutul secolului al XX-lea, preluat din unele state europene, tradiție care își are originea în interesul pentru sport al acelor tineri care studiau în străinătate (Austria, Germania, Ungaria). O serie de societăți profesionale, înființate în perioada interbelică, având obiective foarte generoase, și-au întrerupt activitatea din motive obiective (cele două deflagrații mondiale din secolul al XX-lea) sau politice. Considerăm că ar fi necesară reluarea activității unora dintre acestea în zilele noastre, în ideea angrenării categoriilor socioprofesionale în diferite activități specifice. Amintim doar un exemplu, din apropierea noastră: Societatea Medicală de Educație Fizică și Sport, fondată de Prof. Iuliu Hațieganu în anul 1930, dar care nu a funcționat decât până în anul 1939. Unul din obiectivele acestei Societăți a fost organizarea, în luna mai 1937, a unui Curs de medicină sportivă, care a cuprins 20 de „conferințe de medicină aplicată la educația fizică și sport”, dublate de demonstrații practice conduse de profesori de educație fizică. Tradiția funcționării și existenței acestei societăți, întreruptă mai bine de 70 de ani, a fost reluată în anul 2009, când au fost puse bazele Societății Medicale Române de Educație Fizică și Sport, care a preluat în linii mari obiectivele vechii Societăți, actualizate și chiar ameliorate. Respectând obiectivele fostei Societăți, în anul 2012 va fi tipărită sub egida actualei Societăți și lansată în luna mai, când se vor împlini 75 ani de la organizarea Cursului mai sus amintit (1937), ediția anastatică a volumului de Conferințe de medicină aplicată la educație fizică și sport, publicat sub egida Societății, în anul 1938.

Fondarea unor periodice, care să își facă apariția declarată cel puțin 10 ani consecutiv, constituie formarea unei tradiții. Consecvența acestor periodice poate fi aniversată atât la un număr rotund de ani de la apariție, în vederea intrării lor în tradiție, cât și la apariția unui număr rotund de numere. Exemple de periodice sunt multe în zilele noastre. Rămâne de văzut câte dintre acestea se vor menține în activitate de-a lungul timpului. Menționăm aici câteva reviste cu apariție bilunară, trimestrială sau bianuală: Știința sportului - bilunară, editată la București începând

din anul 1995; *Palestrica Mileniului III - Civilizație și sport - trimestrială*, editată la Cluj-Napoca începând din anul 2000; *Discobolul*, editată la București (înființată în 1995/2007 anul arhivării pe site); *Sport și Societate*, editată la Iași (2007); *Citius Altius Fortius - Journal Of Physical Education and Sport*, editată la Pitești (2001); *Gymnazium*, editată la Bacău (fondată în 1994/2004 anul arhivării pe site); *Medicina sportivă*, editată la Craiova (2005); *Studia Educatio Artis Gymnasticae*, editată la Cluj-Napoca (înființată în 1993/2008, anul arhivării pe site).

Tradiția presupune organizarea consecventă a unor manifestări sportive nu neapărat cu caracter de performanță. Aceste manifestări pot fi combinate cu cele științifice și culturale, pot avea anvergură locală sau internațională. Important este ca acestea să se desfășoare regulat, sistematic, cel puțin cu ritmicitate anuală, pentru a înregistra un număr important de ediții. Un exemplu în acest sens îl constituie Federația Română de Atletism, fondată în 1912, care începând din anul 1914 organizează Campionatele Naționale ale României, cu o ritmicitate anuală.

Alte modele de tradiție în activitate îl constituie unele Asociații sau Cluburi, în special de fotbal, care au rezistat de-a lungul timpului. Dăm doar câteva exemple: Clubul de fotbal CFR Cluj 1907, înființat în anul 1907; Universitatea Cluj, club întemeiat în 1919; Rapid București, fondat în 1923; Sportul studentesc, înființat în 1916.

Un exemplu internațional, emblematic, de menținere a tradiției privind un eveniment sportiv, îl constituie organizarea Jocurilor Olimpice de vară. Jocurile Olimpice moderne se organizează cu o periodicitate de 4 ani, începând cu anul 1896, ediția din 2012 de la Londra fiind ediția a XXX-a. Întreruperile în această derulare datorate celor două războaie mondiale au fost în perioadele: 1912-1920, cu eludarea Jocurilor din 1916 și 1936-1948, cu eludarea JO din 1940 și 1944. Cu toate că tradiția antică a JO impunea întreruperea războaielor pe durata Jocurilor, acest fapt nu s-a întâmplat în epoca modernă în cele două situații. Totuși, aceste ediții figurează în contabilitatea JO, dar ca ediții nedesfășurate (ediția a VI-a, a XII-a și a XIII-a). Pe toată durata JO se organizau diferite serbări, tradiție menținută și în cadrul JO moderne. Din păcate, aceste serbări, spectacole, concerte, expoziții care se desfășoară pe durata Jocurilor nu sunt suficient mediatizate.

Relevant pentru organizarea evenimentelor sportive universitare, devenite tradiționale, este legendara regată desfășurată anual între canotorii prestigioaselor Universități Cambridge și Oxford, în cursa 8+1, ajunsă anul acesta la a 158-a ediție. Debutul a avut loc în anul 1829.

Editorialul se bazează pe sinteza unor materiale apărute în presa scrisă, audiovizuală și on-line, precum și pe fapte din experiența personală.